

Puolueiden voimasuhteet tulevien hyvinvointialueiden aluevaltuustoissa

Kesäkuun 2021 kuntavaalien tulosten pohjalta tehty laskelma.

Vastaava laskelma tehty aiemmin suunnitteilla olleille maakunnille kevään 2017 kuntavaalituloksista.

<https://www.kuntaliitto.fi/ajankohtaista/2017/puolueiden-voimasuhteet-maakunnissa-kuntavaalien-2017-perusteella>

Tulokset julki Kuntalehdessä ja Kommuntorgetissa sekä Kuntaliiton verkkosivulla 15.9.2021.

31.8.2021 – päivitetty 14.9.2021

Marianne Pekola-Sjöblom, tutkimuspäällikkö, @M_PekolaSjoblom

Aluevaltuustoihin valittavien valtuutettujen määrät

Laki hyvinvointialueesta 611/2021:

24 § Valtuutettujen lukumäärä

Valtuutettujen lukumäärästä päättää aluevaltuusto. Valtuutettuja valitaan pariton lukumäärä hyvinvointialueen asukasluvun perusteella seuraavasti:

Asukasluku	Valtuutettuja vähintään
• enintään 200 000	59
• 200 001—400 000	69
• 400 001—600 000	79
• yli 600 000	89

Jollei aluevaltuusto tee päätöstä valtuutettujen lukumäärästä, valtuutettuja valitaan laissa säädetty vähimmäismäärä. Aluevaltuuston päätös vähimmäismäärää suuremmasta lukumäärästä tai aiemman päätöksen muuttamisesta on ilmoitettava oikeusministeriölle vaalivuotta edeltävän vuoden loppuun mennessä. Aluevaltuuston päätös valtuutettujen määrästä voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Tässä pykälässä tarkoitettu asukasluku määräytyy väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annetussa laissa (661/2009) tarkoitettuun väestötietojärjestelmään vaalivuotta edeltävän vuoden marraskuun 30 päivän päättyessä talletettujen tietojen mukaan.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20210611>

Tietoja tulevista hyvinvointialueista

hva nro	Hyvinvointialue	Kuntien lkm	Aluevaltuuston jäsenmäärä*	Asukasluku 31.12.2020	Asukkaita keskim.	Pienin kunta (as.)	Suurin kunta (as.)	Suurimman kunnan osuus alueesta
1	Varsinais-Suomen hva	27	79	481 403	17 830	962	194 391	40,4 %
2	Satakunnan hva	16	69	215 416	13 464	1 385	83 684	38,8 %
3	Kanta-Hämeen hva	11	59	170 577	15 507	2 174	67 848	39,8 %
4	Pirkanmaan hva	23	79	522 852	22 733	1 800	241 009	46,1 %
5	Päijät-Hämeen hva	10	69	205 771	20 577	2 655	119 984	<u>58,3</u> %
6	Kymenlaakson hva	6	59	162 812	27 135	1 868	81 187	49,9 %
7	Etelä-Karjalan hva	9	59	126 921	14 102	2 964	72 662	<u>57,2</u> %
8	Etelä-Savon hva	12	59	132 702	11 059	1 369	52 583	39,6 %
9	Pohjois-Savon hva	19	69	248 265	13 067	1 503	120 210	48,4 %
10	Pohjois-Karjalan hva	13	59	163 537	12 580	2 066	76 935	47,0 %
11	Keski-Suomen hva	22	69	272 617	12 392	699	143 420	<u>52,6</u> %
12	Etelä-Pohjanmaan hva	18	59	192 150	10 675	1 207	64 130	33,4 %
13	Pohjanmaan hva	14	59	175 816	12 558	1 278	67 551	38,4 %
14	Keski-Pohjanmaan hva	8	59	67 988	8 499	722	47 772	<u>70,3</u> %
15	Pohjois-Pohjanmaan hva	30	79	413 830	13 794	949	207 327	<u>50,1</u> %
16	Kainuun hva	8	59	71 664	8 958	1 235	36 567	<u>51,0</u> %
17	Lapin hva	21	59	176 665	8 413	931	63 528	36,0 %
18	Itä-Uudenmaan hva	7	59	98 254	14 036	1 833	50 619	<u>51,5</u> %
19	Keski-Uudenmaan hva**	6	59 / 69	199 330	33 222	5 070	46 576	23,4 %
20	Länsi-Uudenmaan hva	10	79	473 838	47 384	5 321	292 796	<u>61,8</u> %
21	Vantaan ja Keravan hva	2	69	274 336	137 168	37 105	237 231	<u>86,5</u> %
22	<i>Helsinki</i>	1	85	656 920				
M-S KUNNAT YHT.		293	1369 / 1379	5 503 664	18784	(962 - 37 105)	(36 567 - 292 796)	(23,4 %- 86,5%)

***Huom! Hyvinvointialueen aluevaltuuston jäsenmäärä ja siten myös ko. laskelmat tehty 31.12.2020 asukasmäärän perusteella.**

Vuonna 2022 toimintansa aloittavien aluevaltuustojen lopulliset jäsenmäärät määräytyvät 31.8.2021 asukasmäärän perusteella ja voivat siten poiketa tästä laskelmasta. ****Keski-Uudenmaan hva:n asukasluku näyttäisi väestöennusteen mukaan ylittävän 200 000 as. rajan!**

Puolueiden paikkamäärät kuhunkin aluevaltuustoon on laskettu kuntavaalien 2021 lopullisten tulosten mukaan seuraavasti:

- Kullekin puolueelle on laskettu hyvinvointialuekohtaisesti kuntavaaleissa 2021 saatu äänimäärä yhteensä.
- Kunkin puolueen eniten ääniä saaneelle ehdokkaalle vertailuluvuksi koko puolueen äänimäärä, toiselle puolet äänimäärästä, kolmannelle kolmannes jne. (sama menetelmä kuin muissakin vaaleissa).
- Oletus, että kaikki eduskuntapuolueet omana ryhmänään ilman vaaliliittoja. Sekä pienpuolueet (ml SIN) että valitsijayhdistykset ovat kumpikin laskettu yhtenä ryhmänä, edellyttäen että ovat yhdistäneet voimansa aluevaaleissa.
- Puolueiden ehdokkaat (nimeämättömät) suuruusjärjestykseen saamansa vertailuluvun mukaisesti.
- **Ehdokkaita valittu kunkin hyvinvointialueen valtuuston minimimäärän mukainen lukumäärä. Huom! Asukasmäärä on laskettu 31.12.2020 mukaan.**
- **Aluevaltuustojen ehdotettu minimimäärä vaihtelee 59:stä 89:ään. Ensimmäisissä aluevaaleissa kullekin hyvinvointialueelle valitaan lakisääteinen minimimäärä valtuutettuja.**
- Minimimäärillä (31.12.2020 asukasmääriin perustuen) laskien paikkoja olisi jaossa 21 hyvinvointialueen aluevaltuustoihin kaikkiaan 1369. Huom! Keski-Uudenmaan hva:n valtuustokoon kasvu 59 jäsenestä 69 jäseneseen nostaa valittavien aluevaltuutettujen määräksi 1379.
- Laskelmissa ei ole mukana Helsingin kaupunkia, joka vastaa soten ja pelastustoimen järjestämisestä alueellaan.

Puolueiden kesän 2021 kuntavaalitulosten perusteella saamat paikkamäärät hyvinvointialueiden aluevaltuustoissa. (31.12.2020 as.lukuihin perustuvat valtuustokoot)

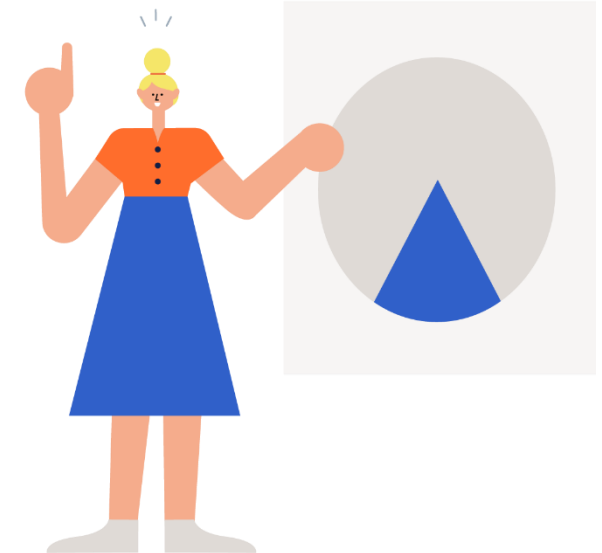
Hva nro	Hyvinvointialue	KOK	KESK	SDP	PS	VIHR	VAS	RKP	KD	VAL.YHD. YHT.*	LIIK	MUUT PUOLUEET YHT.*	PAIKAT YHT.
1	Varsinais-Suomen hva	19	10	15	12	8	8	4	1	1	1	0	79
2	Satakunnan hva	14	11	18	13	4	7	0	2	0	0	0	69
3	Kanta-Hämeen hva	15	8	14	10	4	5	0	2	1	0	0	59
4	Pirkanmaan hva	20	8	18	13	9	7	0	3	0	0	1	79
5	Päijät-Hämeen hva	16	8	16	12	5	2	0	3	7	0	0	69
6	Kymenlaakson hva	14	7	15	13	4	3	0	2	0	1	0	59
7	Etelä-Karjalan hva	14	12	15	9	5	1	0	2	1	0	0	59
8	Etelä-Savon hva	10	17	13	8	4	1	0	3	0	3	0	59
9	Pohjois-Savon hva	12	21	12	10	5	5	0	3	0	1	0	69
10	Pohjois-Karjalan hva	7	18	15	9	4	3	0	2	0	1	0	59
11	Keski-Suomen hva	11	15	14	10	8	6	0	4	1	0	0	69
12	Etelä-Pohjanmaan hva	14	22	6	11	2	1	0	3	0	0	0	59
13	Pohjanmaan hva	5	2	8	5	1	1	31	4	2	0	0	59
14	Keski-Pohjanmaan hva	7	20	10	10	2	2	4	4	0	0	0	59
15	Pohjois-Pohjanmaan hva	13	29	8	12	6	9	0	1	1	0	0	79
16	Kainuun hva	8	21	4	11	3	10	0	2	0	0	0	59
17	Lapin hva	8	19	8	9	3	8	0	0	4	0	0	59
18	Itä-Uudenmaan hva	13	4	9	6	6	1	18	1	0	1	0	59
19	Keski-Uudenmaan hva**	15/17	8/9	11/13	11/13	6/7	3	0	1/2	4/5	0	0	59/69
20	Länsi-Uudenmaan hva	25	3	12	9	12	3	10	2	2	1	0	79
21	Vantaan ja Keravan hva	18	3	16	12	9	5	2	2	0	2	0	69
PAIKAT YHT.		278	266	257	215	110	91	69	47	24	11	1	1 369
**	Keski-Uusimaa +10 paikkaa	280	267	259	217	111	91	69	48	25	11	1	1 379
% PAIKOISTA		20,3	19,4	18,8	15,7	8,0	6,6	5,0	3,4	1,8	0,8	0,0	
Hyvinvointialueet, joissa paikkamäärältään suurin (lkm)		7*	9	4*	0	0	0	2	0	0	0	0	21

*jos vaaleissa yhtenä ryhmänä

5 **Keski-Uudenmaan hva:n luvuissa sekä 59 että 69 valtuutetun mukaiset paikkamäärät.

Yhteenvetoa ja päätelmiä laskelman tuloksista

- Paikkaosuuksien perusteella suurimmat puolueet aluevaltuustoissa:
 1. Kokoomus (20,3 %)
 2. Keskusta (19,4 %)
 3. SDP (18,8 %)
 4. PS (15,7 %)
- Keskustalla eniten ykköspaikkoja aluevaltuustoissa; 9 kpl.
- Kokoomuksella eniten paikkoja kuudessa aluevaltuustossa, SDP:llä kolmessa ja RKP:llä kahdessa aluevaltuustossa. Näiden lisäksi KOK ja SDP jakaisi ykkössijoituksen yhdessä aluevaltuustossa. RKP saisi yksinkertaisen enemmistön yhteen aluevaltuustoon.
- Valitsijayhdistysten menestys riippuu siitä, kokoavatko listansa yhdeksi yhteiseksi valitsijayhdistysten listaksi. Sama pätee pienpuolueisiin (=muut puolueet).
- Liike Nyt –puolueella olisi viimeisimpiin kuntavaalituloksiin perustuvien laskelmien perusteella mahdollista saada edustajansa kahdeksaan aluevaltuustoon myös ilman vaaliliittoa.
- Tulevissa aluevaaleissa ratkaisevaa puolueiden ehdokasasettelu ja mahdolliset vaaliliitot – sekä viime kädessä kansalaisten äänestysaktiivisuus.

Keskusta

- **Suurin puolue yhdeksässä (9) aluevaltuustossa:**

1.	Pohjois-Pohjanmaa:	29/79	36,7 %
2.	Etelä-Pohjanmaa:	22/59	37,3 %
3.	Kainuu:	21/59	35,6 %
4.	Keski-Pohjanmaa:	20/59	33,9 %
5.	Lappi:	19/59	32,2 %
6.	Pohjois-Karjala:	18/59	30,5 %
7.	Pohjois-Savo:	21/69	30,4 %
8.	Etelä-Savo:	17/59	28,8 %
9.	Keski-Suomi:	15/69	21,7 %

Kokoomus

- **Suurin puolue kuudessa (6) aluevaltuustossa ja jaettu ykkössija yhdessä aluevaltuustossa:**

1.	Länsi-Uusimaa	25/79	31,6 %	
2.	Vantaa ja Kerava	18/69	26,1 %	
3.	Kanta-Häme	15/59	25,4 %	
4.	Keski-Uusimaa*	15/59 (tai 17/69)	25,4 %	
5.	Pirkanmaa	20/79	25,3 %	
6.	Varsinais-Suomi:	19/79	24,1 %	
7.	Päijät-Häme	16/69	23,2 %	(jaettu 1.sija SDP:n kanssa)

***Hyvinvointialueen aluevaltuuston jäsenmäärä ja siten myös ko. laskelmat tehty 31.12.2020 asukasmäärän perusteella.**

Vuonna 2022 toimintansa aloittavien aluevaltuustojen lopulliset jäsenmäärät määräytyvät 31.8.2021 asukasmäärän perusteella ja voivat siten poiketa tästä laskelmasta. **Keski-Uudenmaan hva:n asukasluku näyttäisi väestöennusteen mukaan ylittävän 200 000 as. rajan!**

- **Suurin puolue kolmessa (3) aluevaltuustossa ja jaettu ykkössija yhdessä aluevaltuustossa:**

1.	Satakunta	18/69	26,1 %	
2.	Kymenlaakso	15/59	25,4 %	
3.	Etelä-Karjala	15/59	25,4 %	
4.	Päijät-Häme	16/69	23,2 %	(jaettu 1.sija KOK:n kanssa)

- **Suurin puolue kahdessa (2) aluevaltuustossa**

1.	Pohjanmaa	31/59	52,5 %
2.	Itä-Uusimaa	18/59	30,5 %

KUNTA
LIITTO